

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS MATER DEI TE GENK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 14662

Instelling VBS Mater Dei
Klokkuil 3 - 3600 GENK

Beleidsverantwoordelijke Annick VREYS

Telefoonnummer 089 36 35 33

E-mail directie@materdei-genk.be

Website www.materdei-genk.be

Bestuur Katholieke Centrumsscholen Genk
Klokkuil 3 - 3600 GENK

Scholengemeenschap SGKBG de Speling
Mosselerlaan 110 - 3600 GENK

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Limburg afdeling Genk
Zevenbonderstraat 80 - 3600 GENK

Start- en einddatum doorlichting 13/05/2024 - 17/05/2024

Inspectieteam Miet NIVELLE
Ilse PAULISSEN

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De begeleidingsprincipes	9
4.2	De rapportering en oriëntering	11
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De begeleidingsprincipes	13
6.2.2	De rapportering en oriëntering	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Klokkuil 3 - 3600 GENK.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Zowel de recent bijgestuurde visie als de deelvisies, ondermeer op leerlingenbegeleiding, evaluatie, verbindende communicatie en het gelijkeonderwijskansenbeleid zijn afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Deze schoolvisie vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert en ondersteunt de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. De school stuurt haar visie bij waar nodig, maar kan deze bijstellingen nog versterken door deze nog meer uit te voeren op basis van een gerichte evaluatie van haar werking. Ook kan ze de strategie om de visie te realiseren helder communiceren aan alle participanten, met inbegrip van gekozen prioriteiten, indicatoren en tijdspad.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. De open dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden over motieven, ideeën, verzuchtingen en onzekerheden creëert een open communicatieklimaat, waarbij verbinding centraal staat. Ze beschikt over zowel formele (onder andere stuurgroep, pedagogische raad en zorgoverleg) als informele overlegstructuren waar de teamleden verwachtingen kunnen uitspreken en ideeën kunnen uitwisselen over de doelen en ontwikkelingen. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze kan dit nog optimaliseren door ook op formele momenten de klaspraktijk te observeren, feedback te geven en krachtige voorbeelden te signaleren en te verspreiden over de hele school. De school werkt samen met anderen om de schoolwerking te versterken. Zo streeft ze in de samenstelling van overleg- en participatiestructuren een brede diversiteit na die een getrouwe afspiegeling is van de schoolpopulatie. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden. Sterk is de manier waarop de school samenwerkingsverbanden met externe partners organiseert, die een positieve impact hebben op de leerlingen en de schoolwerking. De uitwerking van een aanklappend en toeleidend beleid illustreert dit.

Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Daarnaast beschikt ze over de nodige structuren om deze maatregelen en afspraken te realiseren. Krachtig is de manier waarop deze de schoolvisie op kwaliteitsvol onderwijs concretiseert vanuit een sterke samenhang tussen de verschillende prioriteiten. De school ondersteunt de teamleden. Zo verdeelt ze de taken en verantwoordelijkheden billijk, evenwichtig en op transparante wijze onder de teamleden. Ook stimuleert en faciliteert ze professionalisering op basis van behoeften en noden op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking veelal systematisch en cyclisch. Ze evalueert verbeteracties genomen naar aanleiding van eerdere evaluaties. Hiertoe voorziet ze in haar beleidsplannen in vaste en geplande evaluatiemomenten over de schooljaren heen. Deze bouwen verder op elkaar, zoals bijvoorbeeld rond het in gebruik nemen van de nieuwe speelplaats of de implementatie van een nieuw onderwijsleerpakket voor wiskunde. De school heeft bij haar evaluaties in groeiende mate aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit nog in mindere mate doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Zo laat ze kansen liggen om de expertise van relevante partners (zoals bijvoorbeeld ouders, het schoolteam of de leerlingen) te betrekken bij haar evaluaties. Ook slaagt ze er nog onvoldoende in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. Hier laat ze kansen liggen om de onderwijskwaliteit te bewaken en te versterken door leerresultaten op schoolniveau longitudinaal in kaart te brengen, diepgaand te analyseren en te benutten. De school beschikt over betrouwbare data over de leerresultaten, maar kan deze nog beter aanwenden voor de evaluatie van de geïmplementeerde maatregelen zoals bijvoorbeeld de 'curriculumdifferentiatie' in de lagere afdeling of de 'voorscotbenadering' in de kleuterafdeling. Hierdoor komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Onder impuls van het vernieuwde beleidsteam bewaart en verspreidt ze structureel wat kwaliteitsvol is. Ook ontwikkelt ze systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Illustratief hiervoor is het traject dat de school liep rond risicocompetentieontwikkeling op de vernieuwde speelplaats.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm BENADERT DE VERWACHTING Het schoolteam begeleidt de leerlingen volgens een continuüm van zorg, waarbinnen de meeste fases van het zorgcontinuüm de nodige aandacht krijgen. Het hanteert hiervoor een dynamische en in groeiende mate planmatige aanpak, waarbij leerlingen veelal de meest passende begeleiding krijgen volgens hun onderwijsbehoeften. Het verzamelt actuele en relevante contextgegevens en kenmerken van de leerlingenpopulatie, maar (nog) in mindere mate outputgegevens over wat de ontwikkeling van leerlingen kan belemmeren en bevorderen. Het schoolteam heeft zicht op de onderwijsbehoeften op school-, groeps- en kleuter- en leerlingniveau voor de vier begeleidingsdomeinen. Bij het bepalen van de onderwijsbehoeften benut het schoolteam de kennis en ervaring van alle relevante betrokkenen, zoals bijvoorbeeld de klasleraren, de zorgondersteuners en de zorgcoördinatoren. Het schoolteam bepaalt reeds voor bepaalde groepen in de ondersteuning preventieve acties en maatregelen (stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen), en deze maatregelen worden geregistreerd in het kindvolgsysteem en toegepast overheen de schooljaren. Het vormt echter een groeikans voor de school om ook op het niveau van de individuele leerling op planmatige wijze begeleidingsdoelen te bepalen en de nodige maatregelen te nemen. Ook kan het schoolteam de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en leerlingniveau beter opvolgen.

Positieve en inclusieve cultuur VOLGENS DE VERWACHTING Het schoolteam heeft een sterk geloof in het boeken van vooruitgang voor elke leerling; vanuit deze ingesteldheid is geen inspanning teveel. Het vertrekt van de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten uit hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Ook heeft de school aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de leerlingen en de leer- en leefomgeving. Zo zet de school gericht in op risicocompetentie ontwikkeling bij de kinderen of zorgt ze voor een veilige en knusse peuterspeelplaats. Het schoolteam gaat positief om met diversiteit en neemt proactief initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het geeft vorm aan een positieve en inclusieve cultuur. Vermeldenswaard is bijvoorbeeld de deelname aan dialoogavonden met de verschillende geloofsgemeenschappen, in functie van het begrijpen en waarderen van de verschillende culturele achtergronden van de leerlingen.

Ondersteuning van de teamleden VOLGENS DE VERWACHTING	Op school heerst een cultuur van onderlinge afstemming en een open deur, waarbij de teamleden elkaar spontaan ondersteunen en versterken. Ook de betekenisvolle voorbereidingen voor de personeelsvergaderingen en de gehanteerde werkvormen zorgen ervoor dat het schoolteam zicht heeft op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Op basis daarvan bepaalt het schoolteam ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken. De school kan dit nog versterken door ook formeel, vanuit ondermeer klasbezoeken, krachtige praktijken op te sporen en via bijvoorbeeld hospiteren deze voorbeelden te verspreiden doorheen de school.
Interne samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING	Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid geeft het schoolteam de begeleiding vorm binnen een continuüm van zorg. Het overlegt doelgericht over de begeleiding, maakt duidelijke afspraken en werkt complementair samen om het beeld te vervolledigen. Het vormt een groeikans om samen met het team het kindvolgsysteem onder de loep te nemen, zodat dit ondersteunend is voor de samenwerking en de opvolging van de begeleiding. Het schoolteam zet in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders als volwaardige partners. Het zorgt voor een laagdrempelige en transparante communicatie met leerlingen en ouders en neemt initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Het schoolteam heeft specifiek aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen. Illustratief hiervoor is het ondersteunen van de ouders bij de aanmelding voor allerlei vrijetijdsbestedingen.
Externe samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING	Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam duurzame samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. Zowel de CLB-medewerkers als de leerondersteuners weten zich gewaardeerd en gerespecteerd door het team 'Mater Dei'. Ook de transparante communicatie en de constructieve samenwerking worden benadrukt door deze externe partners. De samenwerkingsafspraken met het CLB zijn schoolspecifiek en hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van het schoolteam. Het schoolteam volgt de effecten van de externe samenwerking op en stuurt zo nodig bij. Een mooie illustratie is bijvoorbeeld de actie met gesprekskaarten van een leerondersteuner op kindniveau, die vervolgens door de klasleerkracht wordt uitgebreid op klasniveau en tenslotte door het zorgteam ingang vindt in de hele kleuterafdeling. Ook het sluiten van partnerschappen met lokale organisaties helpt de school bij het ondersteunen van de leerlingen.

4.2 De rapportering en oriëntering

Rapportering VOLGENS DE VERWACHTING Het schoolteam rapporteert mondeling aan ouders over het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters en mondeling en schriftelijk aan leerlingen en ouders over het bereiken van de doelen en over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen. De rapportering vindt tijdig en geregeld plaats. Dankzij een respectvol en aanklappend beleid slaagt de school erin om de meeste ouders te bereiken voor de mondelinge toelichting bij de rapportering. De rapportering is breed en informatierijk, met aandacht voor het evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes in het gevalideerd doelenkader. De rapportering en feedback kan echter nog meer informeren over wat de leerling verworven heeft en welke stappen gezet moeten worden om te vorderen. Ook kan de school de ouders formeel bevragen of (ook kwetsbare) ouders de rapportering duidelijk, begrijpbaar en toegankelijk vinden.

Studiebekrachtiging en oriëntering VOLGENS DE VERWACHTING De klassenraad baseert de beslissingen over de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs op afspraken en op een doorgaans kwaliteitsvolle evaluatie van de doelen in het gevalideerd doelenkader. Deze beslissing over de studiebekrachtiging houdt, naast de resultaten van de leerlingenevaluatie, ook rekening met de vaststellingen en adviezen van de klassenraad en de onderwijsloopbaan. Daarnaast formuleert het schoolteam adviezen op maat in functie van de onderwijsloopbaan van de leerlingen, ondermeer over de deelname aan de 'curriculumdifferentiatie', het al dan niet overgaan naar een volgend leerjaar of de deelname aan de klas voor cognitief sterk functionerende leerlingen. De oriëntering houdt evenwichtig rekening met zowel de studieresultaten, de competenties, de interesses en de mening van de leerlingen, als met de mening van de ouders. De organisatie van en sterke ondersteuning door het zorgteam garandeert een gepaste leerlingenbegeleiding die vooraf gaat aan de oriëntering. Toch kan de school deze oriëntering nog versterken door de visie op zittenblijven en het uitreiken van getuigschriften bij te sturen aan de hand van de reeds beschikbare data op schoolniveau.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	◆
Positieve en inclusieve cultuur	●
Ondersteuning van de teamleden	●
Interne samenwerking	●
Externe samenwerking	●

6.2.2 De rapportering en oriëntering

Rapportering ●

Studiebekrachtiging en oriëntering ●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de begeleidingsprincipes.
- De kwaliteit borgen van de rapportering en oriëntering.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF